

[Karen Højte Jensen]

Forældre og mange elever er både forargede og forvirrede. Der tales om disciplinkrise. Det er nok et meget negativt ladet ord. Jeg vil snarere betegne den krise, vi har, som en holdningskrise, en meningskrise, som er kendetegnende for hele vores samfund, et samfund, hvis normer og værdier er i opbrud, og det er klart, at disse problemer afspejles i folkeskolen.

Generation efter generation har skolen bygget sin virksomhed på det værdigrundlag, som af den brede befolkning betragtes som nødvendigt for det folkelige fællesskab, der igen er en betingelse for, at vi kan leve som ét folk. Men dette fælles grundlag for skolens daglige liv er i de sidste 15-20 år helt bortfaldet, og i dag fornemmes en udbredt usikkerhed over for opdragelsens mål. Der er tale om en idé- og målsætningskonflikt, som nok må betragtes som skolens største problem. Der mangler fælles overordnede målsætninger for skolens arbejdsforhold og for skolens kundskabsmeddelelsesfunktion. Frustration og afmagt er blevet en del af mange læreres hverdag, mens andre har resigneret, hvilket uundgåeligt går ud over børnene.

På mange skoler er der nu så store vanskeligheder med at tilvejebringe helt elementære omgangsregler, at tilstanden i betænkelig grad nærmer sig opløsning.

Men skolen er i årenes løb blevet frataget flere og flere af sine muligheder for at opretholde ro og orden. Størstedelen af forældrene ønsker ikke en ukontrollabel udvikling, men ønsker, at deres barns skole er præget af en venlig og bestemt fasthed. De forstår, at en sådan skole skaber færre sociale tabere end de skoler, hvor friheden er købt til højeste dagspris.

Skolen i dag er en demokratisk skole. Sådan har vi alle villet det. Vi har elevråd m. v., eleverne er frie i deres omgang med lærerne, og det kan der siges meget positivt om. Eleverne skal i dag motiveres for, ikke trues til en indsats.

Forældrene, hjemmene, har naturligvis et medansvar for den skolesituation, vi i dag har. Det gamle familiemønster er ændret og afløst af et nyt, hvor kvindens udearbejde har gjort, at flere og flere af hjemmets og forældrenes opgaver er overdraget skolen. Forældrene har svært ved at følge børnene og påvirke dem så positivt, som man gerne ville, og sikkert er det, at mange børn møder

i skolen uden evne til at rette sig efter skolens anvisninger.

Undervisningspligten er udvidet fra 7 til 9 år ud fra de bedste intentioner, men det har heller ikke været omkostningsfrit. Årsagen til den nuværende situation i skolen er også, at med relativt kort tid til at forberede arbejdet blev man smidt ud i en ny skolelov, der på mange måder ændrede det klassiske billede af fag, af arbejdsmetoder og af vurderinger. Det skabte store problemer for mange lærere. Efterhånden er vi også mange, der spørger, om der egentlig blev vundet noget ved, at man gennemførte den nye skolelov.

En af grundene til vanskelighederne i skolen er også, at det er meget vanskeligt at motivere eleverne. Vi ved jo, at bare en enkelt umotiveret elev i en klasse kan foranledige problemer, og skolens lærere har jo reelt ingen sanktionsmuligheder.

Det er også en kendsgerning, at adskillige elever i folkeskolens ældste klasser keder sig, og det gør de i øvrigt af vidt forskellige grunde. Man har med den nye folkeskolelov, med enhedsskolen, forsøgt at ændre det forhold, at menneskenes børn er forskelligt indrettet og har forskellige behov og muligheder. Ved at holde elever sammen, som var bedre tjent med at blive delt, har man sat paragrafferne over virkeligheden – hvad enten det så er de bogligt begavede, der ikke udfordres og stimuleres, fordi hele klassen skal være med, eller det er de bogligt ringere udrustede, der svigtes. Et godt arbejdsklima i skolen hænger i høj grad sammen med, at eleverne stilles over for udfordringer i det daglige arbejde. Udfordringer fremmer trivselen i skolen, og udfordringerne skal være af en sådan art, at de kræver en indsats på det trin, hvor den enkelte befinder sig. En udfordring, der er for stor, betyder jo blot, at den enkelte elev føler det hele formålsløst og henfalder til uro.

Konklusionen må være, at vi bibeholder den deling, som endnu findes. Vi har fra konservativ side fremlagt nogle forslag om ændringer af den eksisterende skolelov, og af disse forslag fremgår det, at vi ønsker, det skal være obligatorisk at dele, ligesom vi finder, at en deling må indføres i dansk. Vi ønsker, at der i højere grad sættes på de elever, der ikke har deres force på det rent boglige plan, således at de kan vælge fag, der svarer til deres evner og interesserer. Disse elever er